

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

IV. Josue Mosi suffectus, & secunda Ebraeorum per Josuam facta circumcisio, symbola sunt Christianae legis Mosaicam abrogantis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

mihī longe est gratissimum. Hujus expositionis auctor est R. Selomoh Jarchi, assertores R. David Kimchi & R. Aben Ezra. Ea vero quam absōna sit & falsa, liquet ex eo quod inter gentes idolorum cultui addictas obscura sit supremi Dei ac fere nulla notitia, neque ulla ipsi sacrificia fiant. Id ergo quodcunque honoris est, impiis ceremoniis ac nefario cultu idolis exhibito, tot vero Dei functionibus vetito conjunctum, videant quo jure, quave ratione *oblationem mundam* appellare queant. Impia quidem hæc est & absurda interpretatio; commentitia vero & ad arbitrium conficta altera, quam proponit idem Jarchi, Deum nempe significare, Judæorum qui inter Gentes dispersi versantur comprecationes sibi etiam sine victimis futias perplacere. Quæ cum Prophætæ verbis pugnant ex adverso: quippe honores à gentibus sibi habitos Deus opponit cultui à Judæis præstito, & apertis verbis affirmat sibi ab his sacrificari: id enim sonant verba hæc: *Munus non suscipiam de manu vestra*. Aliam præterea prædictionis hujus explicationem, haud minus futilem, proponunt David Kimchi & Aben Ezra, hanc videlicet; Si à Gentibus, itidem ut à vobis, munera mihi offerri vellem, munda ea & selecta offerrent, vos vero strigolæ & male habitas hostias mihi offertis. Atqui non lege aliqua seu conditione propositio hæc conjuncta est, sed simplex, nec id fore, aut fieri posse, sed esse reip̄a ac fieri dixit Deus. Cum igitur in testimonio hoc retundendo vana sit Rabbīnorum opera, germanus ei sensus restituendus est. Primum cum munera Judæorum respuere se pronuntiat Deus, abrogatio Mosaica legis futura notatur. Tum adjicit agnitas fore nomen suum gentes, & per totum orbem mundis offermentis sese propitium iri. Ante Christi Jesu ortum haudquaquam id contigit; tum enim mundum pene universum profana religio infidebat. Statim vero post Jesum superstitiones suas dederunt homines, & cunctas regiones Christi doctrina pervasit; adeo ut ad hanc diem puris sacrificiis Deus placeret. Purum autem sacrificium, & *oblationem mundam*, in animi omni noxarum labe purgati, & ad Dei obsequium parati, sinceritate & candore positam esse perspicias ex consentaneis Jeremiæ & Malachiæ testimoniis, quæ proxime recitavimus. Tunc autem mundus ille ac sincerus cultus Deo præstitus est, cum veterem abrogavit Christus Jesus. Id quod declaravit ipse aperte, cum Samaritanæ mulieri diceret: *Venit hora, & nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate*. Hæc nimirum offeruntur *spirituales hostia, acceptabiles Deo per Jesum*. Joh. 4. 23. 1. Petr. 2. 5. Ad Malachiam profecto respexisse videtur Paulus, cum scriberet ista ad Timotheum: *Volo ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira & discipulatione*. Sed & aliud præterea sacrificium, proprie ac stricte sumtum, Malachiæ verbis adumbratur, incruentum nempe, quod Deo in Ecclesia Christi offertur quotis quibusque diebus. Geminum igitur hic notatur & prædicatur sacrificium, vel latius sumto vocabulo sacrificii, quod sit per preces ac vota puro pectore concepta; vel stricte sumto, ejus videlicet quod fit ad altaria per Sacerdotes Christi. Jure ergo vestuisti Ecclesiæ Patres, Justinus, Irenæus, Cyprianus, alique plures, testimonio hoc, sic tanquam validissimo telo, adversus Judæos dimicarunt. Justin. Dial. cum Tryph. Iren. libr. 4. cap. 31. Cyp. Testim. libr. 1. cap. 16. J. sue Mosis suffectus, & scilicet Ebraeorum per Jesum facta circumcisio, symbola sunt Christianæ legis Mosaicæ abrogantis.

IV. Attingendum hic quoque obiter, quod infra exponemus, Josuam in locum defuncti Mosis suffectum, symbolum esse legis Christi Jesu, per quam Mosis abrogata lex est. Deinde quemadmodum secunda circumcisionis auctor Josue Ebraeis fuit, ita per Jesum Christum circumciduntur corda nostra; & hæc quidem secunda circumcisio est, cum vetus Mosaica truncaret corpus, nova hæc animum purget. Denique quod prisca Lex abolita sit, recte concludit Tertullianus Christum venisse. *Imprimis*, inquit, *definiendum est, non potuisse cessare Legem antiquam & Prophetas, nisi venisset is qui per eandem Legem, & per eosdem Prophetas venturus annuntiabatur*. Refillantur argumentum. Exod. 10. 21. Levit. 16. 29. Deut. 12. 32.

V. Atenim aternitatem Mosaicæ Legis sibi promissam objiciunt Judæi. *Erit vobis hoc legitimum sempiternum*, inquit Dominus. Et alibi: *Quod præcipio tibi, hoc tantum facito Domino: nec addas quicquam, nec minuas*. Ex quibus verbis colligit Maimonides in Misna sua, libro De fundamentis legis, Legem esse aternam, nec ulli mutationi obnoxiam. Nos vero alibi docuimus, voces illas, *עולם*, & *לעולם*, & *עו*, *עליו*, non semper aternitatem temporis, sed sæpe diuturnitatem; non semper infinitum tempus, sed sæpe indefinitum, quandoque etiam finitum notare. Nihil autem facit ad rem testimonium è Deuteronomio petiitum: nam, ut optime pro nobis respondet R. Joseph Albo, libro tertio Fundamentorum, capite decimo sexto, moneatur hoc præcepto, ne Legem vel addendo, vel detrahendo refingere audeamus. Sibi vero eam penitus abolendi jus Deus non detrahit. Sed opprimamus Judæos auctoritate Magistrorum suorum. Est in Thalmudis libro Avoda Zara, ab Elia traditum fuisse, sex annorum millibus definitam esse mundi diuturnitatem, quorum priora duo